

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA**

**Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Electronică și Telecomunicații
Departamentul Telecomunicații**

Admis la susținere

Șef departament:

_____ 2021
„_____”

**ANALIZA ȘI MODELAREA
FENOMENULUI DE SUSTRAGEREA
DATELOR PENTRU A EVOLUA
VULNERABILITATEA SISTEMELOR
INFORMAȚIONALE CORPORATIVE**

Teză de master

Student: Gramaciuc Denis, grupa SISRC-201M
Conducător: Tîrșu Valentina lect.univ.dr.
Consultant: Sava Lilia, conf.univ.dr..

Chișinău, 2021

ADNOTARE

Autor: Denis GRAMACIUC.

Tema: Analiza și modelarea fenomenului de sustragerea datelor pentru a evalua vulnerabilitatea sistemelor informaționale corporative.

Termeni-cheie: securitate cibernetică, insecuritate ciberentică, spațiu cibernetic, mediu cibernetic, atacuri cibernetic, amenințări cibernetic, agresiuni cibernetic, delict cibernetic, război ciberentic, intruziune cibernetică, incident ciberentic, sistem informatic corporativ, vulnerabilitate ciberentică.

Scopul lucrării constă în analiza și modelarea fenomenului de sustragerea datelor pentru a evalua vulnerabilitatea sistemelor informaționale corporative deoarece mediul cibernetic, aflat în plină evoluție, generează deopotrivă oportunități de dezvoltare a societății informaționale, dar și riscuri la adresa funcționării acesteia. Existența vulnerabilităților sistemelor informatice corporative ce pot fi exploatate de grupări organizate, face ca asigurarea securității ciberentice prin prisma spațiului cibernetic să constituie o preocupare majoră pentru toate entitățile implicate.

Scopul respectivei lucrări a determinat **structura ei**, fiind compusă din introducere, trei capitole, concluzii, bibliografie și anexe.

Reieșind din scopul cercetării au fost fixate următoarele **obiective**:

- Definirea caracteristicilor definatorii și particularități ale haking-ului;
- Analiza securității ciberentice în Republica Moldova;
- Analiza statistică ale CERT.gov în Republica Moldova;
- Analiza impactului organizațiilor non-guvernamentale în reglementarea aplicativității securității ciberentice;
- Elaborarea strategiilor de îmbunătățire a securității ciberentice;
- Constatarea tehnico-științifică a atacurilor ciberentice și măsuri de înlăturare a lor.
- Elaborarea modalităților de acțiuni în detectarea sistemelor informatice cu cod malițios.

În lucreare au fost utilizate **următoarele metode**: analiză, sinteză, inducție, deducție, analiză comparativă și analiză predictivă.

Rezultatele obținute reflectă faptul că societatea informațională prezintă un catalizator efectiv al progresului social și economic.

Concluziile și propunerile de remediere a vulnerabilităților ciberentice studiate pot fi real de folos în procesul testării de penetrare a sistemului informațional corporativ (*Pen Testing*), în procesul elaborării actelor normative, modificării și amendării legislației în vigoare a Republicii Moldova. Teza constituie o contribuție modestă, dar consider temeinică la îmbogățirea literaturii naționale în domeniul securității informației în sisteme și rețele de comunicații și poate fi utilizată în procesul didactic la facultățile din domeniu ale instituțiilor superioare de învățământ, căutându-și potențialii cititori în rândurile studenților.

ANNOTATION

Author: Denis GRAMACIUC.

Theme: Analysis and modeling of the data theft phenomenon to evaluate the vulnerability of corporate information systems.

Key terms: cyber security, cyber insecurity, cyber attacks, cyber environment, cyber threats, cyber aggression, cyber crime, cyber warfare, cyber intrusion, cyber incident, corporate computer system, cyber vulnerability.

The aim of the paper is to analyze and model the phenomenon of data theft to evolve the vulnerability of corporate information systems because the evolving cyber environment generates opportunities for the development of the information society, but also risks for its functioning. The existence of vulnerabilities in corporate information systems that can be exploited by organized groups makes ensuring cybersecurity in cyberspace a major concern for all entities involved.

The purpose of this paper determined **its structure**, being composed of introduction, three chapters, conclusions, bibliography, and annexes.

Based on the propose of the research, the following **objectives** were set:

- Defining the defining characteristics and particularities of hacking;
- Cyber security analysis in the Republic of Moldova;
- Statistical analysis of CERT.gov in the Republic of Moldova;
- Analysis of the impact of non-governmental organizations in regulating the applicability of cyber security;
- Developing strategies to improve cyber security;
- Technical-scientific finding of cyber attacks and measures to eliminate them;
- Elaboration of the modalities of actions in the detection of the computer systems with malicious code.

The following methods were used in the paper: analysis, synthesis, induction, deduction, comparative analysis and predictive analysis.

The results show that the information society is an effective catalyst for social and economic progress.

The conclusions and proposals for remedying the studied cyber vulnerabilities can be really useful in the process of testing the penetration of the corporate information system (Pen Testing), in the process of drafting normative acts, amending and amending the legislation in force in the Republic of Moldova. The thesis is a modest contribution, but I consider it important to enrich the national literature in the field of information security in communication systems and networks and can be used in teaching in the faculties of higher education institutions, in search of potential readers among students.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	8
1. Aspecte generale privind tipurile de sustrageri de date informatice.....	10
1.1. Tipologia crimelor informatice. Reglementarea juridică la nivel național.....	10
1.2. Caracteristici definitorii și particularități ale haking-ului.....	12
1.3. Ramificații ale atacurilor cibernetice.....	13
2. Analiza securității cibernetice în Republica Moldova.....	22
2.1. Vulnerabilități ale sistemelor informatice corporative.....	22
2.2. Analiza statistică ale CERT.gov în Republica Moldova.....	27
2.3. Analiza impactului organizațiilor non-guvernamentale în reglementarea aplicativității securității cibernetice.....	32
3. Strategii de îmbunătățire a securității cibernetice.....	36
3.1. Acțiuni subversive în formă de atacuri cibernetice – strategii de înlăturare a lor.....	36
3.2. Constatarea tehnico-științifică a atacurilor cibernetice și măsuri de înlăturare a lor.....	40
3.3. Capturarea ascunsă a informațiilor.....	50
3.4. Modalități de acțiuni în detectarea sistemelor informatice cu cod malițios.....	57
CONCLUZII.....	63
BIOGRAFIE.....	66
ANEXE	

INTRODUCERE

Dezvoltarea tehnologică a societății civile, în ultimii douăzeci de ani, și globalizarea infrastructurilor de comunicații au condus la schimbări profunde în toate sistemele de securitate.

Actualitatea temei rezultă din faptul că extinderea rețelei de Internet, dezvoltarea rețelelor mobile de comunicații și creșterea dependenței de informații a întregii societăți umane, a generat apariția unor noi riscuri și amenințări la adresa securității cibernetice naționale cunoscute ca „*cyber amenințări*”. Republica Moldova, ca și alte state digitalizate, se află sub amenințări de atacuri cibernetice, care au ca scop perturbarea activităților organizațiilor non/guvernamentale, persoanelor fizice și juridice, prin distrugerea sau atacarea cibernetică a resurselor de informații și a infrastructurii critice, sau prin afectarea imaginii publice și inducerea unui sentiment de insecuritate și de neîncredere în capacitatea de apărare proprie.

Scopul cercetării constă în analiza și modelarea fenomenului de sustragerea datelor pentru a evolua vulnerabilitatea sistemelor informaționale corporative deoarece mediul cibernetic, aflat în plină evoluție, generează deopotrivă oportunități de dezvoltare a societății informaționale, dar și riscuri la adresa funcționării acesteia. Existența vulnerabilităților sistemelor informatice corporative ce pot fi exploatate de grupări organizate, face ca asigurarea securității cibernetice prin prisma spațiului cibernetic să constituie o preocupare majoră pentru toate entitățile implicate. Atunci când sistemele de comunicații, infrastructuri critice, instituții financiar-bancare sau organisme guvernamentale devin ținte ale atacatorilor. Trebuie să tragem un semnal de alarmă în ceea ce privește căile prin care ne putem apăra și contracara o eventuală insecuritate cibernetică.

În același timp spațiul informatic deschis a încurajat relaționarea socială și politică la nivel mondial, a rupt obstacolele dintre țări, cetățeni și etnii, permițând relaționarea și schimbul de informații și idei la nivel planetar.

De mai bine de două decenii, oamenii s-au luptat să înțeleagă amenințările informatice și să evalueze riscurile pentru persoanele fizice și organizații, pentru a oferi răspunsuri adecvate. Deși multe organizații au investit în mod semnificativ în obținerea de informații, majoritatea experților în securitatea rețelelor de calculatoare cred că un adversar bine echipat din punctul de vedere tehnologic va avea mai mult succes în derularea unor agresiuni cibernetice cu impact semnificativ atât din punct de vedere distructiv, cât și al complexității tehnice, mai ales dacă dezvoltarea mecanismelor de protecție a sistemelor de calcul este singurul răspuns la un atac. Din acest motiv, o atenție sporită este acordată, în primă instanță, descurajării unor astfel de atacuri, în special de către organele care au competența de a investiga activitatea din domeniul spionajului informatic, precum și prerogativa folosirii unei game variate de instrumente pentru a proteja siguranța publică, precum activitățile ce țin de securitatea națională.

Spre deosebire de războaiele nucleare, chimice și cu arme biologice, sau comerciale, nu există în prezent tratate internaționale, care să reglementeze războiul informațional, spionajul informatic sau „*hacking-ul*”.

Prin securitatea cibernetică se înțelege starea de funcționalitate a informațiilor digitale, resurselor și serviciilor oferite de către entitățile publice sau private în spațiul cibernetic. Această stare presupune asigurarea următoarelor obiective:

- *confidențialitatea* - proprietatea ca informațiile, serviciile sau resursele sistemelor informatice să nu fie disponibile unor persoane neautorizate, de ex: (hackerii);
- *integritatea* - proprietatea de păstrare a acurateții informațiilor, serviciilor sau resurselor sistemelor informatice;

- *disponibilitatea* - proprietatea ca informațiile, serviciile sau resursele sistemelor informatice să fie accesibile persoanelor sau proceselor autorizate;

- *autenticitatea* - proprietatea de asigurare a identificării și autentificării persoanelor, dispozitivelor și serviciilor sistemelor informatice și de comunicații;

- *non-repudierea* - proprietatea că o acțiune sau un eveniment să nu poată fi repudiat (negat, contestat) ulterior.

Reieșind din scopul cercetării au fost fixate următoarele **obiective**:

- Definirea caracteristicilor definitorii și particularități ale haking-ului;
- Analiza securității cibernetice în Republica Moldova;
- Analiza statistică ale CERT.gov în Republica Moldova;
- Analiza impactului organizațiilor non-guvernamentale în reglementarea aplicativității securității cibernetice;
- Elaborarea strategiilor de îmbunătățire a securității cibernetice;
- Constatarea tehnico-științifică a atacurilor cibernetice și măsuri de înlăturare a lor.
- Elaborarea modalităților de acțiuni în detectarea sistemelor informatice cu cod malițios.

Securitate cibernetică poate fi garantată prin aplicarea unor măsuri de securitate pro-active ce includ politici, standarde și modele de securitate, prin implementarea unor soluții pentru protecția sistemelor informatice, care sunt gestionate de către utilizator.

În lucreare au fost utilizate **următoarele metode**: analiză, sinteză, inducție, deducție, analiză comparativă și analiză predictivă. Rezultatele obținute reflectă faptul că societatea informațională prezintă un catalizator efectiv al progresului social și economic.

BIOGRAFIE

1. <https://stisc.gov.md/ro/republica-moldova-clasata-pe-locul-53-raportul-indicele-global-cybersecurity-2018>;
2. <https://www.speedtest.net/global-index/moldova#fixed>;
3. IONIȚĂ Gheorghe-Iulian, *Infrațiuni din sfera criminalității informatice*, Editura Pro Universitaria, București, 2013, 112 p. ISBN: 978-606-647-909-7;
4. Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985-XV din 18.04.2002. În: Monitorul Oficial Republicii Moldova nr.128-129/1012 din 13.09.2002. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74/195 din 14.04.2009;
5. DOBRINOIU Maxim, *Infrațiuni în domeniul informatic*, Editura C.H.Beck, București 2006; 74 p. ISBN: 978-973-115-607-1;
6. Lege privind prevenirea și combaterea criminalității informatice, nr. 20-XVI din 03.02.2009. În: Monitorul Oficial nr.11-12/17 din 26.01.2010;
7. HUTCHINS E.M., CLOPPERT M.J., AMIN R.M., *Intelligence-Driven Computer Network Defense Informed by Analysis of Adversary Campaigns and Intrusion Kill Chains*, Lockheed Martin Corporation, 2010; 172 p. ISBN: 978-1-1908272-08-9;
8. MIHAI I.C., PETRICĂ G., *Securitatea informațiilor. Ediția a II-a, îmbunătățită și adăugită*, Editura Sitech, 2014; 39 p. ISBN 978-606-11-4364-1;
9. MIHA I.C., GIUREA L., *Criminalitatea informatică. Ediția a II-a, îmbunătățită și adăugită*, Editura Sitech, 2014; 100 p. ISBN 978-606-11-4363-4;
10. Revista Intelligence, „Război hibrid și atacuri cibernetice”: <http://intelligence.sri.ro/razboi-hibrid-si-atacuri-cibernetice/>;
11. MIHAI I.C., PETRICĂ G., *Securitatea informațiilor. Ediția a II-a, îmbunătățită și adăugită*, Editura Sitech, 2014; 87 p. ISBN 978-606-11-4364-1;
12. PATRICIU V.V., PIETROSANU M.E., BICA I., PRIESCU J., *Semnături electronice și securitate informatică*, Editura All, 2006, 56 p. ISBN online: 978-606-8202-60-0;
13. <https://ict.md/about-page/mission/>;
14. <https://moldovaitpark.md/about-us-ro/>;
15. <https://aceti.md/istoria-aceti/>;
16. <https://tekwill.md/about/>;
17. <http://e-root.cc/>, <https://www.youtube.com/channel/UCIdQdo1tzW7bGBH83NGXXw>, <https://forum.antichat.ru/members/246548/>, <https://forum.web.money/index.php?/user/893561-wind3str0y/>, https://tor.sg/profile/70777-wind3str0y/content/?type=forums_topic_post&change_section=1, <https://youhack.xyz/threads/889195/>, <https://www.youtube.com/user/DenisNicula/featured>;
18. <https://forum.antichat.ru/threads/460943/#post-4343877>;
19. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=98644&lang=ro.